

انگروه اسمی

از گروه اسمی چه می دانید؟

گروه چیست؟

به کلمه یا مجموعه ای از کلمات متوالی که با هم یک نقش دستوری داشته باشند، گروه می گویند .

در جمله های زبان فارسی سه نوع گروه وجود دارد:

۱. گروه اسمی ۲. گروه فعلی ۳. گروه قیدی

در هر گروه معمولاً نقش اصلی به عهده‌ی یکی از کلمات است که به آن «هسته» می‌گویند.

☆☆☆ نکته: هسته اصلی ترین جزء گروه است که معمولاً می‌تواند به تنهایی جایگاه گروه را پر کند.

مثال: ادبیات، راه و روش زندگی ملت ایران است.

شیوه شناسایی هسته: هسته‌ی گروه اسمی معمولاً اولین کلمه‌ی ای است که نقش نمای اضافه (_) می‌گیرد.

مثلاً در گروه اسمی «آن دو درخت بلند کاج» درخت هسته است اما چنانچه هیچ کدام از اجزای گروه، نقش نمای اضافه نداشته باشند،

هسته آخرین کلمه است،

مثلاً در گروه اسمی «این چند نفر» نفر هسته است.

هسته‌ی گروه اسمی: هسته‌ی گروه اسمی که خود به تنهایی می‌تواند یک گروه اسمی را تشکیل دهد، یک اسم یا چیزی به جای اسم است.

۱. علی آن کتاب درسی را برداشت.

گروه اسمی (هسته) ← گروه اسمی (کتاب: هسته)

۲. امروز من باز او را دیدم. هر دو هسته ضمیر به جای اسم نشسته است.

۳. این نویسنده‌ی توانا، آثار فراوانی را خلق کرد. نویسنده هسته گروه اسمی است که صفت به جای اسم نشسته است.

☆ نکته: هسته‌ی هر گروه اسمی، اسم است و اسم ممکن است به صورت گروه اسمی به تنهایی بیاید یا با چند وابسته‌ی پسین و پیشین همراه شود.

به عبارت دیگر اسم بدون وابسته هم گروه اسمی حساب می شود.

وابسته های اسم به دو دسته ی پیشین و پسین تقسیم می شوند. کار وابسته ها توضیح برخی ویژگی های هسته می باشد.

وابسته های گروه:

وابسته ها در گروه اسمی اختیاری هستند و گروه اسمی فقط می تواند هسته داشته باشد.

فرمول گروه اسمی به صورت زیر است:

گروه اسمی ← (وابسته یا وابسته های پیشین) + هسته + (وابسته یا وابسته های پسین)

انواع وابسته های پیشین

صفت اشاره:

کلمه های (این، آن، همین، همان، چنین، چنان) وقتی پیش از هسته بیایند. این کلاس، چنین شهری

صفت پرسشی:

کلمه های (کدام، چند، چندمین، چه و...) چنانچه پیش از اسم بیایند و پرسشی را برسانند، صفت پرسشی و وابسته ی پیشین هستند. کدام کلاس هستید؟ / چندمین روز هفته تعطیل است؟

صفت تعجبی :

دو کلمه‌ی (چه) و (عجب) اگر در گروه اسمی پیش از اسم بیایند و تعجبی را برسانند. صفت های تعجبی، یک (ی) به همراه خود می آورند که آن را به دنبال هسته یا وابسته‌ی پسین هسته اضافه می کنند. چه گلی!

وقتی اسم دارای صفت تعجبی باشد، وابسته های پیشین دیگر را معمولاً نمی پذیرد؛ مثلاً صورت های زیر کاربرد ندارند:

کدام چه کتابی!

در جمله‌ی این چه کتابی است! این گروه اسمی جدا محسوب می شود.

صفت شمارشی:

صفت های شمارشی به پیشین و پسین تقسیم می شود.

صفت های شمارشی پیشین نیز به دو دسته تقسیم می شوند: **الف) اعداد اصلی ب) اعداد ترتیبی.**

الف) اعداد اصلی: همه ی عددها از یک تا ... چنانچه در گروه اسمی پیش از هسته بیایند، صفت شمارشی به حساب می آیند. **دو پنجره / هزار نفر**

ب) اعداد ترتیبی: یک نوع صفت شمارشی ترتیبی از (عدد اصلی + مین) ساخته می شود. **چهارمین روز**

تمامی صفت ها (اشاره، پرشسی و ...) می توانند پیش از صفت شمارشی در گروه اسمی بیایند.

☆ **نکته:** تنها صفت های شمارشی و عالی به همراه صفت تعجیبی می آیند: مانند:

عجب دو کتابی!

صفت عالی:

صفت عالی: به صفتی می گویند که با **ترین** ساخته شده است. **بزرگ ترین**، **زیباترین**، **بلندترین شب**

این هر دو بهترین کتاب : **صفت اشاره** + **صفت مبهم** + **صفت شمارشی** + **صفت عالی** + **هسته**

صفت مبهم:

کلمه هایی که بر ویژگی های نامشخصی در اسم دلالت کنند، مبهم نامیده می شوند (**هر**، **هیچ**، **همه**، **فلان**، **چند**، **دیگر**)
همگی صفت مبهم هستند.

★ نکاتی درباره صفت مبهم:

هر و هیچ معمولاً به همراه یک خود یک (ی) به دنبال هسته یا وابسته‌ی پسین هسته اضافه می‌کنند. هیچ کتابی / هر کتاب خوبی

★ صفت مبهم (همه) اگر با نقش نمای اضافه بیاید دیگر وابسته نیست بلکه خود، هسته‌ی گروه می‌شود.

همه‌ی مردم

هسته مضاف الیه (وابسته‌ی پسین)

★ نکته: هر کدام از وابسته‌های پیشین در صورتی که خود، به تنهایی بیایند یا در جایگاه هسته‌ی گروه قرار بگیرند دیگر

وابسته نیستند بلکه خود، هسته می‌باشند؛ مانند:

همه می‌گویند. آن دو آمدند

هسته هسته

وابسته های پسین

مضاف الیه:

اسمی است که به وسیله‌ی یک نقش نمای اضافه (کسره) به هسته‌ی گروه اسمی اضافه می شود که در این حالت هسته را مضاف و آن اسم را مضاف الیه می نامند.

کشور ایران، کتاب احمد، در کلاس

صفت بیانی :

کلمه ای است که به وسیله‌ی کسره به هسته متصل می شود و معمولاً ویژگی خاصی را در هسته نشان می دهد.

کتاب بزرگ / کتاب جالب / کتاب خواندنی

صفت بیانی :

این نوع صفت تنها چگونگی و خصوصیت هسته (موصوف) را می رساند.
مثل : مداد سیاه، هوای خوب
